

CS

CS

CS



KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 5.9.2008
KOM(2008) 535 v konečném znění

2008/0172 (COD)

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

**o strojních zařízeních pro aplikaci pesticidů, kterou se mění směrnice 2006/42/ES ze dne
17. května 2006 o strojních zařízeních**

(předložený Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

Evropský parlament a Rada uznaly v rozhodnutí o šestém akčním programu Společenství pro životní prostředí¹, že vliv pesticidů na lidské zdraví a životní prostředí musí být dále snižován. V prvním stadiu se tento cíl týká přípravků na ochranu rostlin. Účelem je v souladu s nezbytnou ochranou plodin dosáhnout udržitelnějšího používání pesticidů a současně i snížení rizik pro lidské zdraví a životní prostředí, která vyplývají z jejich používání. Přístup koncipovaný pro tento účel zahrnoval úplné provedení a vhodnou revizi příslušného právního rámce a vypracování tematické strategie udržitelného používání pesticidů. Od té doby přijala Evropská komise strategii (dále jen „tematická strategie“)² a navrhla směrnici Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k řešení hlavních legislativních aspektů jejího provádění (dále jen „rámcová směrnice“)³.

Tematická strategie vytyčuje pět hlavních cílů:

- minimalizovat rizika, která představuje používání pesticidů pro lidské zdraví a životní prostředí;
- zkvalitnit kontroly používání a distribuce pesticidů;
- nahradit nejnebezpečnější pesticidy bezpečnějšími alternativami;
- podporovat kultivaci s nízkými vstupy pesticidů nebo bez jejich použití;
- vytvořit transparentní systém hlášení a monitorování pokroků.

Pokud jde o cíl uvedený v seznamu na prvním místě, a zejména o zařízení pro aplikaci pesticidů, představuje navržená rámcová směrnice požadavky, na jejichž základě musí členské státy zavést systém pravidelné údržby a kontroly používaných zařízení. Aby však mohla být splněna legislativní opatření týkající se zařízení, jsou nutná doplňující opatření pro vytvoření požadavků na ochranu životního prostředí, která musí nové zařízení pro aplikaci pesticidů splňovat dříve, než bude uvedeno na trh a do provozu.

Ve své tematické strategii a v preambuli, jakož i v důvodové zprávě navržené rámcové směrnice se Komise zavázala k začlenění nezbytných požadavků na ochranu životního prostředí, které budou platit pro nová zařízení pro aplikaci pesticidů, do samostatného návrhu. Za tímto účelem Komise nyní navrhuje směrnici, kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES ze dne 17. května 2006 o strojních zařízeních (dále jen „směrnice o strojních zařízeních“)⁴.

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES ze dne 22. července 2002 o šestém akčním programu Společenství pro životní prostředí (Úř. věst. L 242, 10.9.2002, s. 1).

² KOM(2006) 372 v konečném znění – Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – *Tematická strategie udržitelného používání pesticidů*, k dispozici na této internetové adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/com_2006_0372.pdf

³ KOM(2006) 373 v konečném znění – Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k dosažení udržitelného využívání pesticidů, k dispozici na této internetové adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/com_2006_0373.pdf

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES ze dne 17. května 2006 o strojních zařízeních a o změně směrnice 95/16/ES (přepřpracované znění) (Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 24).

Obecné souvislosti

Dobře navržené, konstruované a udržované strojní zařízení pro aplikaci pesticidů hraje významnou úlohu při snižování negativních dopadů pesticidů na lidské zdraví, zejména na obsluhu strojních zařízení, a na životní prostředí. Cílem návrhu je zajistit, aby nové strojní zařízení pro aplikaci pesticidů zbytečně neohrožovalo životní prostředí. Za tímto účelem návrh představuje doplňkové základní požadavky na ochranu životního prostředí, které musí nové strojní zařízení pro aplikaci pesticidů splňovat dříve, než bude uvedeno na trh a/nebo do provozu ve Společenství. Harmonizace požadavků pro takové strojní zařízení je předpokladem pro zajištění vysoké úrovně ochrany při současném zajištění volného pohybu těchto výrobků ve Společenství.

Platné předpisy vztahující se na oblast návrhu

Směrnice o strojních zařízeních 98/37/ES stanoví základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost, které musí strojní zařízení uvedená na trh Společenství splňovat, pokud mají využívat možnost volného pohybu v rámci Společenství, a dále i postupy nutné pro posouzení souladu s těmito požadavky. Směrnice 98/37/ES bude zrušena směrnicí 2006/42/ES, která se bude uplatňovat ode dne 29. prosince 2009. Směrnice o strojních zařízeních se vztahuje na strojní zařízení pro aplikaci pesticidů s ohledem na ochranu zdraví a bezpečnost uživatelů takových zařízení a dalších osob vystavených rizikům z důvodu jejich činnosti. O požadavcích na ochranu životního prostředí směrnice o strojních zařízeních v současné době nepojednává. Některé členské státy však přijaly vnitrostátní předpisy, jimiž zavedly požadavky na ochranu životního prostředí platné pro zařízení pro aplikaci pesticidů. V této oblasti byly dále přijaty tři evropské normy.

Soulad s ostatními politikami a cíli Unie

Návrh je plně v souladu s cíli a záměry šestého akčního programu Společenství pro životní prostředí, strategií Evropské unie pro udržitelný rozvoj, Lisabonskou strategií a tematickou strategií udržitelného používání pesticidů. Návrh též přispívá k dalším politikám, jako je zejména zlepšení ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků a spotřebitelů. Návrh je rovněž v souladu s interinstitucionální dohodou o zlepšení tvorby právních předpisů.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN A POSOUZENÍ DOPADŮ

Konzultace zúčastněných stran

Metody konzultací, hlavní cílová odvětví a obecný profil respondentů

Aby všechny dotčené zúčastněné subjekty dostaly možnost přispět k rozvoji tematické strategie, zorganizovala Komise rozsáhlý konzultační proces, do něhož se zapojily evropské orgány, členské státy a další zúčastněné strany. Zahrnoval čtyři kola konzultací a byly při něm v plné míře dodrženy minimální normy pro konzultace.

V červenci 2002 přijala Komise sdělení Směrem k tematické strategii udržitelného používání pesticidů⁵, které představilo seznam možných opatření pro dosažení

⁵

KOM(2002) 349, k dispozici na této internetové adrese: http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/1st_step_com.htm

konkrétních cílů tematické strategie. Sdělení bylo předloženo Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a za účelem konzultace široké veřejnosti bylo zveřejněno na internetu. Během této konzultace bylo přijato více než 150 příspěvků. Mimo to Komise v listopadu 2002 zorganizovala konferenci zúčastněných stran pro více než 200 účastníků ze všech důležitých zúčastněných skupin, jako je např. odvětví výroby pesticidů, organizace zemědělců, správní orgány, organizace spotřebitelů a environmentální organizace.

V roce 2004 zadala Komise externímu konzultantovi (BiPRO) vypracování studie o dopadech legislativních aspektů tematické strategie. Tato studie byla vypracována na základě průzkumů a pohovorů s členskými státy (odpovědělo jich 22) a klíčovými zúčastněnými subjekty. Nápomocná byla meziútvarová pracovní skupina, jejímiž členy byla všechna příslušná generální ředitelství, a její závěrečná zpráva byla zveřejněna na internetové stránce Komise (dále jen „zpráva BiPRO“)⁶. Připomínky k závěrům studie⁷ předložilo 28 organizací.

Závěrečná konzultace v rámci interaktivní tvorby politiky proběhla v období od 17. března do 12. května 2005. Opírala se o výsledky předchozích konzultací se zúčastněnými subjekty a nastínila hlavní opatření, která by měla být začleněna do tematické strategie. Komise obdržela od veřejnosti a zúčastněných subjektů 1 767 odpovědí.

Shrnutí odpovědí a způsob, jakým byly vzaty v úvahu

Podrobné shrnutí konzultačního procesu a jeho výsledku lze najít v pracovním dokumentu útvarů Komise o posouzení dopadů tematické strategie udržitelného používání pesticidů (dále jen „posouzení dopadů“)⁸. Závěry Rady, usnesení Parlamentu, stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru a příspěvky veřejnosti jsou shrnuty v příloze 1 posouzení dopadů. Všechny připomínky jsou k dispozici i na internetu⁹. Odpovědi přijaté v průběhu závěrečné konzultace v rámci interaktivní tvorby politiky jsou shrnuty v příloze 2 posouzení dopadů¹⁰.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Příslušné vědecké/odborné oblasti

Zemědělství, ochrana rostlin, strojní zařízení a strojírenství (zařízení pro aplikaci pesticidů, zvláště postřikovače a související zařízení), letecký postřik, analýza hospodářských, sociálních a environmentálních dopadů.

⁶ „Assessing economic impacts of the specific measures to be part of the Thematic Strategy on the Sustainable Use of Pesticides” (Hodnocení ekonomických dopadů specifických opatření, která se mají stát součástí tematické strategie udržitelného používání pesticidů), závěrečná zpráva, říjen 2004, Beratungsgesellschaft für integrierte Problemlösungen (BiPRO), k dispozici na této internetové adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/bipro_ppp_final_report.pdf

⁷ Výsledky jsou k dispozici na této internetové adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/2nd_step_react.htm

⁸ SEK(2006) 894 – Pracovní dokument útvarů Komise o posouzení dopadů tematické strategie udržitelného používání pesticidů, k dispozici na této internetové adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/sec_2006_0894.pdf

⁹ Všechny připomínky jsou k dispozici na internetové adrese http://ec.europa.eu/environment/ppps/1st_step_consul.htm. Dokumenty a zprávy týkající se konzultace se zúčastněnými subjekty jsou k dispozici na této internetové adrese: http://ec.europa.eu/environment/ppps/1st_step_conf.htm

¹⁰ Výsledky jsou k dispozici i na internetu na adrese http://ec.europa.eu/environment/ppps/pdf/stats_consult.pdf.

Použitá metodika

Metody použité pro shromáždění a využití výsledků odborných konzultací zahrnovaly dvoustranné konzultace se zúčastněnými subjekty, organizace jednání, účast na konferencích a zadání studie externímu konzultantovi.

Hlavní konzultované organizace / konzultovaní odborníci

Mezi hlavní organizace, které byly konzultovány, patří orgány členských států, odvětví výroby pesticidů, odvětví výroby zařízení pro aplikaci pesticidů, organizace zemědělců, akademická obec, Evropský výbor pro normalizaci (CEN) a environmentální organizace.

Shrnutí obdržných a použitých stanovisek

S ohledem na nová strojní zařízení pro aplikaci pesticidů stanoviska potvrdila, že je nezbytné stanovit pro nová strojní zařízení pro aplikaci pesticidů požadavky na ochranu životního prostředí, které musí nové zařízení pro aplikaci pesticidů splňovat dříve, než bude uvedeno na trh a/nebo do provozu.

Prostředky zveřejnění odborných stanovisek

Odborná stanoviska byla zpřístupněna na internetu¹¹.

Posouzení dopadů

- Návrh změny směrnice o strojních zařízeních (2006/42/ES) s ohledem na strojní zařízení pro aplikaci pesticidů se opírá o zprávu BiPRO a o posouzení dopadů legislativních návrhů vycházejících z tematické strategie.

Zvažované varianty politiky

Posouzení dopadů se zabývá variantami politiky týkajícími se zařízení pro aplikaci pesticidů v oddíle 4.1.2 nazvaném Normy pro kontrolu a certifikaci aplikačních zařízení. V posouzení dopadů výraz „kontrola“ odkazuje na údržbu a pravidelnou inspekci zařízení pro aplikaci pesticidů, která jsou předmětem opatření navržených v rámcové směrnici. Výraz „certifikace“ odkazuje na návrh, konstrukci a posouzení shody nových zařízení pro aplikaci pesticidů, která jsou předmětem tohoto návrhu. V souvislosti s certifikací nových zařízení pro aplikaci pesticidů zvážilo posouzení dopadů tyto varianty politiky:

- žádné kroky na úrovni Společenství (v posouzení dopadů označeno jako varianta č. 5)¹²;
- zavedení systému dobrovolné certifikace (v posouzení dopadů označeno jako varianta č. 6)¹³;
- stanovení povinnosti členských států zřídit na vnitrostátní úrovni systém povinné

¹¹ Viz http://europa.eu.int/comm/environment/ppps/2nd_step_tech.htm

¹² Viz poznámka č. 8 výše, s. 38.

¹³ Viz poznámka č. 8 výše, s. 38.

certifikace (v posouzení dopadů označeno jako varianta č. 1)¹⁴;

- zavedení systému povinné certifikace pro nová aplikační zařízení na úrovni Společenství (v posouzení dopadů označeno jako varianta č. 2, odstavec 1)¹⁵.

Ze závěru posouzení dopadů, uvedeného v oddíle 6.2.2 a tabulkách 6-45 a 6-46 dokumentu¹⁶, vyplývá, že jediným řešením, díky němuž bude možné dosáhnout požadovaných cílů tematické strategie v oblasti ochrany životního prostředí a lidského zdraví, je zavedení systému povinné certifikace pro nová zařízení pro aplikaci pesticidů na úrovni Společenství. Ostatní varianty politiky by zachovaly rozdílné vnitrostátní předpisy, které představují překážku pro volný pohyb zboží v rámci Společenství (viz níže, oddíl 3 – *Zásada subsidiarity*).

Případné dopady

Ve zprávě BiPRO jsou rozebírány případné dopady zavedení požadavků pro uvádění nových zařízení pro aplikaci pesticidů na trh¹⁷. Očekává se, že harmonizace takových požadavků v celé EU všeobecně zvýší normy pro nová strojní zařízení v souvislosti s ochranou životního prostředí. V důsledku toho by mohly vzrůst průměrné výrobní náklady výrobců strojních zařízení pro zařízení pro aplikaci pesticidů. Případný nárůst nákladů by nebyl rozložen rovnoměrně, jelikož mnoho výrobců dodává strojní zařízení uspokojivé úrovně již nyní, aby splnili předpisy nebo systémy certifikace platné v některých členských státech, zatímco jiní by byli nuceni úroveň svých výrobků výrazně zvýšit. Pro ty první by harmonizace požadavků na ochranu životního prostředí na úrovni Společenství představovala výhodu spočívající v zajištění spravedlivé hospodářské soutěže na vnitřním trhu.

Případný růst nákladů na dodržování předpisů vzniklých výrobcům, kteří by museli své stroje modernizovat, lze rozdělit na dvě části: jednorázové náklady z důvodu přizpůsobení návrhů a nástrojů a výrobní náklady například z důvodu začlenění dalších nebo složitějších řídicích přístrojů a systémů do strojních zařízení. Žádný z těchto nákladů nelze odhadnout přesně, jelikož výrobci obecně nerozlišují mezi nákladovými faktory spojenými s plněním právních požadavků a nákladovými faktory spojenými s pravidelnou aktualizací svých návrhů s cílem uspokojit poptávku trhu po lepším výkonu a další požadavky zákazníků. Náklady, které mohou vzniknout výrobcům, kteří by museli výrazně zvýšit úroveň svých výrobků, budou však pravděpodobně přeneseny na uživatele, pokud to podmínky na trhu umožní, formou vyšších cen.

Posouzení dopadů za předpokladu, že průměrná životnost postřikovače je 12–15 let, odhaduje, že ve Společenství se každý rok koupí přibližně 125 000–250 000 nových postřikovačů. Z důvodu vyšší účinnosti spotřebují postřikovače, které splňují nové požadavky na ochranu životního prostředí, pravděpodobně méně pesticidů a sníží jejich ztráty při míchání, nakládání, rozstřiku a čištění. Odhadnout výsledné průměrné roční snížení používání pesticidů je obtížné, povede však zcela jistě i k úsporám pro uživatele, které budou pravděpodobně kompenzovat případný nárůst cen některých

¹⁴ Viz poznámka č. 8 výše, s. 37.

¹⁵ Viz poznámka č. 8 výše, s. 37.

¹⁶ Viz poznámka č. 8 výše, s. 143 až 146.

¹⁷ Viz poznámka č. 6 výše, zejména oddíl 4.5 – s. 72 až 74, Dopady: oddíl 10 – s. 218 až 258.

¹⁸ Viz poznámka č. 8 výše, zejména Stanoviska politiky: oddíl 4.1.2 – s. 37, Dopady: oddíl 6.1.2 – s. 90 až 98, Srovnání variací: oddíl 6.2.2 – s. 143 až 146 a Přijatá připomínky: oddíl 9.10 – s. 197 až 198.

postřikových zařízení. Na druhou stranu nižší používání pesticidů může vést k nižšímu obratu odvětví výroby pesticidů, který by mohl způsobit ztráty pracovních míst.

Z dlouhodobého hlediska se očekává, že zavedení požadavků na ochranu životního prostředí pro nová strojní zařízení pro aplikaci pesticidů bude mít pozitivní dopad na lidské zdraví a životní prostředí díky očekávanému snížení vystavení pesticidům a snížení negativních účinků na lidské zdraví a životní prostředí z důvodu takového vystavení.¹⁸

3. PŘÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Shrnutí navrhovaných opatření

Tento návrh zavádí nové požadavky na ochranu životního prostředí pro uvádění nových strojních zařízení pro aplikaci pesticidů na trh a/nebo do provozu v EHP. Tyto doplňkové základní požadavky jsou závaznými předpisy, jejichž účelem je zajistit, aby výrobky zbytečně neohrožovaly životní prostředí.

Právní základ

Právní základ návrhu pro změnu směrnice o strojních zařízeních je stanoven článkem 95 Smlouvy o ES, který stanoví zásady pro vytvoření vnitřního trhu. Směrnice o strojních zařízeních zajišťuje volný pohyb strojních zařízení, která spadají do její oblasti působnosti a která splňují základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost a postupy posuzování shody stanovené směrnicí.

Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity se použije, nespadá-li návrh do výlučné pravomoci Společenství.

Členské státy nemohou dostatečným způsobem dosáhnout cílů návrhu z následujících důvodů:

Některé členské státy již zavedly závazné požadavky na ochranu životního prostředí a postupy posuzování shody pro zařízení pro aplikaci pesticidů. Jiné členské státy oznámily v této oblasti návrhy předpisů. Pokud by stanovení požadavků na ochranu životního prostředí platných pro strojní zařízení pro aplikaci pesticidů bylo ponecháno systému dobrovolné certifikace nebo systémům certifikace zřízeným členskými státy na vnitrostátní úrovni, byly by zachovány nebo ve skutečnosti znásobeny rozdílné vnitrostátní předpisy a postupy, které mají podobné cíle. Takto vznikají nepřiměřené náklady pro průmysl a překážky pro volný pohyb zboží v rámci Společenství.

Cílů návrhu lze lépe dosáhnout opatřeními přijatými na úrovni Společenství, a to z těchto důvodů:

Harmonizace požadavků na ochranu životního prostředí a postupů posuzování shody na úrovni Společenství je jediným způsobem, jak dosáhnout požadovaného cíle ochrany životního prostředí a přitom zajistit rovnocennou úroveň ochrany v celém Společenství, spravedlivou hospodářskou soutěž mezi výrobci a volný pohyb zboží na vnitřním trhu.

Návrh je proto v souladu se zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Tento návrh nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení jeho cíle, a je tudíž v souladu se zásadou proporcionality podle článku 5 Smlouvy.

Návrh se omezuje na základní požadavky, které musí strojní zařízení pro aplikaci pesticidů splňovat dříve, než budou uvedena na trh a/nebo do provozu, zatímco evropské normalizační organizace odpovídají za vypracování technických norem, které stanoví podrobné specifikace, díky nimž budou moci výrobci tyto požadavky splnit. Uplatňování těchto harmonizovaných norem zůstává dobrovolné, ale předpokládá soulad se základními požadavky, které zahrnují.

Správní zatížení ležící na Společenství a na vnitrostátních orgánech je minimalizováno tím, že jsou v souladu s návrhem začleněny do směrnice o strojních zařízeních požadavky na ochranu životního prostředí platné pro strojní zařízení pro aplikaci pesticidů. Členské státy by měly jednorázové správní zatížení spojené s provedením pozměňující směrnice do vnitrostátního práva. Po provedení změny by správní zatížení pro členské státy a Společenství způsobené řízením a prosazováním nových požadavků na ochranu životního prostředí (dozor nad trhem, správní spolupráce, svolání Výboru pro strojní zařízení a pracovní skupiny pro strojní zařízení a účast v nich, správa norem atd.) v porovnání se zatížením spojeným s řízením a prosazováním stávající směrnice o strojních zařízeních celkově v podstatě zůstalo nezměněné.

Splnění nových požadavků stanovených ve směrnici o strojních zařízeních v souladu s návrhem by rovněž bylo spojeno s výhodou ve formě minimalizace správního zatížení pro výrobce strojních zařízení pro aplikaci pesticidů. Technický soubor výrobce by musel být aktualizován, ale ES prohlášení o shodě, které musí být přiloženo ke každému stroji, by zahrnovalo i nové požadavky na ochranu životního prostředí – jedinou nutnou změnou by bylo doplnění odkazu na příslušné uplatňované harmonizované normy. Případné zvýšení nákladů spojených s uplatňováním nových harmonizovaných požadavků je z velké části vyváženo snížením stávajících a předvídatelných budoucích nákladů způsobených chybějící harmonizací, jinými slovy nákladů na vytvoření návrhu a výrobních nákladů a správního zatížení výrobce vzniklých při uplatňování různých vnitrostátních předpisů a postupů v rostoucím počtu členských států.

Volba nástrojů

Navrhovaný nástroj: směrnice.

Nová strojní zařízení pro aplikaci pesticidů jsou již předmětem směrnice o strojních zařízeních v souvislosti s ochranou zdraví a bezpečností obsluhy a dalších ohrožených osob. Z pohledu lepší regulace je za lepší řešení považováno stanovení všech požadavků použitelných pro danou kategorii výrobků v jediném právním předpisu, čímž se předejde překrývajícím se nebo protichůdným požadavkům a stanoví se jedinečný postup posuzování shody. Z tohoto důvodu je navrhováno začlenění požadavků na ochranu životního prostředí platných pro strojní zařízení pro aplikaci pesticidů do směrnice o strojních zařízeních pomocí pozměňující směrnice.

Návrh je tudíž v souladu s interinstitucionální dohodou o zlepšení tvorby právních předpisů.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

5. DALŠÍ INFORMACE

Srovnávací tabulka

Členské státy jsou povinny Komisi zaslat znění vnitrostátních předpisů provádějících směrnici a srovnávací tabulku mezi těmito předpisy a touto směrnicí.

Evropský hospodářský prostor

Navrhovaný akt se týká EHP, a proto by jeho oblast působnosti měla být rozšířena i na Evropský hospodářský prostor.

Podrobné vysvětlení návrhu

Preambule návrhu obsahuje tři body odůvodnění. První dva body odůvodnění uvádějí základní informace a cíl návrhu. Třetí bod odůvodnění vysvětluje, proč je navrhováno začlenění ochrany životního prostředí mezi cíle směrnice o strojních zařízeních. V tomto bodě odůvodnění je rovněž uvedeno, že v tomto návrhu se požadavky na ochranu životního prostředí omezují na strojní zařízení pro aplikaci pesticidů a na rizika pro životní prostředí, na něž se vztahují navrhované nové základní požadavky v příloze I směrnice.

Jsou navrhovány příslušné změny některých článků směrnice s cílem zařadit ochranu životního prostředí mezi její cíle.

Článek 2 obsahuje definice některých klíčových pojmů používaných ve směrnici. Návrh doplňuje do tohoto článku novou definici „základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost“. Začleněním ochrany životního prostředí na příslušných místech do definice „základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost“ se předejde nutnosti měnit četné odkazy na základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost ve směrnici.

Cíl ochrany životního prostředí je uveden i v příslušných změnách čl. 4 odst. 1, čl. 9 odst. 3 a čl. 11 odst. 1.

Příloha I stanoví základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost použitelné na strojní zařízení. První obecná zásada uvedená v úvodní části přílohy je změněna tak, aby na příslušných místech zahrnovala povinnost výrobců strojních zařízení pro aplikaci pesticidů odhadnout rizika poškození životního prostředí.

Podle návrhu mají být požadavky na ochranu životního prostředí platné pro strojní zařízení pro aplikaci pesticidů zahrnuty do části 2 přílohy I. Část 2 stanoví doplňkové základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost pro několik kategorií strojních zařízení. Podle návrhu má být odkaz na strojní zařízení pro aplikaci pesticidů vložen do prvního odstavce, který vymezuje oblast působnosti části 2. Nové doplňkové požadavky na ochranu životního prostředí jsou uvedeny v novém oddíle 2.4.

Požadavky stanovené v navrhovaném novém oddíle 2.4 přílohy I se vztahují na strojní zařízení pro aplikaci pesticidů. Definice „strojních zařízení pro aplikaci pesticidů“ je uvedena v oddíle 2.4.1 a objasňuje, že se požadavky vztahují na strojní zařízení určené

k aplikaci přípravků na ochranu rostlin¹⁹ a biocidních přípravků pro regulaci živočišných škůdců²⁰ v souladu s oblastí působnosti tematické strategie a rámcové směrnice.

Mezi strojní zařízení pro aplikaci pesticidů patří samojízdná strojní zařízení, tažená strojní zařízení, strojní zařízení nesená na vozidlech, návěsná strojní zařízení, strojní zařízení namontovaná v letadle, jakož i stacionární strojní zařízení určená k aplikaci pesticidů, a to jak pro odborné, tak i pro spotřební použití. Patří sem i mechanizovaná přenosná a ruční strojní zařízení a přenosná a ruční strojní zařízení pro aplikaci pesticidů s manuálním ovládáním s tlakovou komorou. Požadavky stanovené v oddíle 2.4 se však nevztahují na přenosná nebo ruční zařízení pro aplikaci pesticidů s manuálním ovládáním bez tlakové komory ani na jednoduchá zařízení pro aplikaci pesticidů bez pohybujičích se částí, jelikož taková zařízení nespádají do oblasti působnosti směrnice o strojních zařízeních.

Oddíly 2.4.2 až 2.4.8 stanoví základní požadavky, jejichž cílem je zajistit, aby strojní zařízení pro aplikaci pesticidů bylo navrženo a konstruováno s cílem minimalizovat poškození životního prostředí a aby k němu byly přiloženy nezbytné pokyny týkající se jeho správného používání, údržby a kontroly.

Je zapotřebí poznamenat, že se navrhované nové základní požadavky týkají strojních zařízení pro aplikaci pesticidů navíc ke všem ostatním příslušným požadavkům přílohy I, včetně požadavku stanoveného v oddíle 3.5.3, který pojednává o ochraně obsluhy strojního zařízení před nebezpečím vystavení nebezpečným emisím, v souladu s obecnou zásadou 4 stanovenou v úvodní části přílohy I.

Navrhované nové základní požadavky mají být podpořeny technickými specifikacemi harmonizovaných norem pro různé kategorie strojních zařízení pro aplikaci pesticidů. Za tímto účelem udělí Komise příslušný mandát evropským normalizačním organizacím.

¹⁹ Viz pozměněný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh, 11. března 2008, KOM(2008) 93 v konečném znění.

²⁰ Viz typy přípravků 14 až 19 v příloze V směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh – Úř. věst. L 123, 24.4.1998, s. 1 (směrnice naposledy pozměněné směrnicí 2007/47/ES (Úř. věst. L 247, 21.9.2007, s. 21).

Návrh

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o strojních zařízeních pro aplikaci pesticidů, kterou se mění směrnice 2006/42/ES ze dne 17. května 2006 o strojních zařízeních

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise²¹,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²²,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy²³,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Používání pesticidů je považováno za hrozbu pro lidské zdraví a životní prostředí. Ve sdělení Tematická strategie udržitelného používání pesticidů²⁴ Komise přijala strategii, jejímž cílem je snížit rizika pro lidské zdraví a životní prostředí plynoucí z používání pesticidů. Kromě toho Komise navrhla směrnici Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k dosažení udržitelného využívání pesticidů²⁵ (dále jen „rámcová směrnice“).
- (2) Návrh, konstrukce a údržba strojních zařízení pro aplikaci pesticidů hrají významnou roli v úsilí o snížení negativních dopadů pesticidů na lidské zdraví a životní prostředí. V souvislosti se zařízeními pro aplikaci pesticidů, která jsou již zařazena do profesionálního používání, zavádí rámcová směrnice požadavky, aby byla u takových zařízení prováděna kontrola a údržba.
- (3) Požadavky na ochranu zdraví a bezpečnosti osob a případně domácích zvířat a majetku jsou zahrnuty již do směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES ze dne 17. května 2006 o strojních zařízeních²⁶. S cílem zajistit soulad uvedené směrnice

²¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

²⁴ KOM(2006) 372 v konečném znění.

²⁵ KOM(2006) 373 v konečném znění.

²⁶ Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 24.

s rámcovou směrnicí je vhodné, aby byly do směrnice 2006/42/ES zahrnuty základní požadavky na ochranu životního prostředí platné pro návrh a konstrukci nových strojních zařízení pro aplikaci pesticidů.

- (4) Za tímto účelem je rovněž nezbytné zahrnout do ustanovení směrnice 2006/42/ES odkaz na ochranu životního prostředí a při tom tento cíl omezit na kategorii strojních zařízení a na rizika podléhající specifickým požadavkům na ochranu životního prostředí.
- (5) Směrnice 2006/42/ES by proto měla být odpovídajícím způsobem změněna,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změna směrnice 2006/42/ES

Směrnice 2006/42/ES se mění takto:

1. V článku 2 se doplňuje nové písmeno, které zní:
„m) „základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost“ závazné předpisy pro zajištění toho, aby výrobky neohrožovaly zdraví nebo bezpečnost osob a případně domácích zvířat, majetek či životní prostředí.“
2. V článku 4 se odstavec 1 nahrazuje tímto:
„1. Členské státy přijmou všechna nezbytná opatření pro zajištění toho, aby strojní zařízení mohlo být uváděno na trh a/nebo do provozu, pouze pokud splňuje příslušná ustanovení této směrnice a neohrožuje zdraví a bezpečnost osob **nebo** případně domácích zvířat, majetek **či životní prostředí**, je-li náležitě instalováno a udržováno a je-li používáno k určeným účelům a za podmínek, které lze důvodně předvídat.“
3. V čl. 9 odst. 3 se první pododstavec nahrazuje tímto:
„V případech uvedených v odstavci 1 konzultuje Komise členské státy a ostatní dotčené strany ohledně opatření, která zamýšlí přijmout, aby zajistila vysokou úroveň ochrany zdraví a bezpečnosti osob **a případně domácích zvířat, majetku či životního prostředí** na úrovni Společenství.“
4. V článku 11 se odstavec 1 nahrazuje tímto:
„1. Shledá-li členský stát, že strojní zařízení, na něž se tato směrnice vztahuje, opatřené označením CE, doložené ES prohlášením o shodě a používané v souladu s určeným účelem nebo za podmínek, jež lze důvodně předpokládat, může ohrozit zdraví a bezpečnost osob **nebo** případně domácích zvířat, majetek **či životní prostředí**, přijme veškerá vhodná opatření pro stažení tohoto strojního zařízení z trhu, pro zákaz jeho uvedení na trh a/nebo do provozu či pro omezení jeho volného pohybu.“
5. Příloha I se mění takto:
 - a) v obecných zásadách se bod 1 nahrazuje tímto:

„1. Výrobce strojního zařízení nebo jeho zplnomocněný zástupce musí zajistit posouzení rizika s cílem určit požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost, které platí pro strojní zařízení. Strojní zařízení pak musí být navrženo a konstruováno s přihlédnutím k výsledkům posouzení rizika.

Při výše uvedeném opakujícím se postupu posuzování a snižování rizika výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce:

- určí meze strojního zařízení, což zahrnuje jeho předpokládané použití a jakékoliv jeho důvodně předvídatelné nesprávné použití,
- určí nebezpečí, která mohou vyplývat ze strojního zařízení, a s tím spojené nebezpečné situace,
- odhadne rizika při zohlednění závažnosti možného poranění nebo škody na zdraví **a případně na životním prostředí** a pravděpodobnost jejich výskytu,
- vyhodnotí rizika s cílem určit, zda je v souladu s cílem této směrnice nutné snížení rizika,
- vyloučí nebezpečí nebo sníží rizika spojená s tímto nebezpečím použitím ochranných opatření v pořadí stanoveném v oddíle 1.1.2 písm. b).“

b) Část 2 se mění takto:

i) první pododstavec se nahrazuje tímto:

„Potravinářská strojní zařízení, strojní zařízení pro kosmetické nebo farmaceutické výrobky, ruční nebo ručně vedená strojní zařízení, přenosná upevňovací a jiná rázová strojní zařízení, strojní zařízení k opracování dřeva a materiálů s podobnými fyzikálními vlastnostmi **a strojní zařízení pro aplikaci pesticidů** musí splňovat všechny základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost popsané v této kapitole (viz Obecné zásady, bod 4).“

ii) doplňuje se nový oddíl, který zní:

„2.4 STROJNÍ ZAŘÍZENÍ PRO APLIKACI PESTICIDŮ

2.4.1 Definice

„Strojním zařízením pro aplikaci pesticidů“ se rozumí strojní zařízení speciálně určené k aplikaci přípravků na ochranu rostlin podle nařízení (ES) č. [...] ²⁷ nebo biocidních přípravků pro regulaci živočišných škůdců patřících do typů přípravků 14 až 19, které jsou definovány v příloze V směrnice 98/8/ES ²⁸.

2.4.2 Obecně

Strojní zařízení pro aplikaci pesticidů musí být navrženo a konstruováno tak, aby mohlo být provozováno, seřizováno a udržováno, aniž by byly způsobeny zbytečné škody na životním prostředí.

²⁷ Nařízení (ES) č. [...] o přípravcích na ochranu rostlin - OJ L [...], [...], s. [...].

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh – Úř. věst. L 123, 24.4.1998, s. 1 (směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2007/47/ES – Úř. věst. L 247, 21.9.2007, s. 21).

2.4.3 Kontroly a sledování

Musí být možné kontrolovat a sledovat provoz strojího zařízení ze stanovišť obsluhy.

2.4.4 Plnění a vyprazdňování

Strojní zařízení musí být navrženo a konstruováno tak, aby bylo usnadněno přesné plnění a úplné vyprázdňování a aby se předešlo nechtěnému šíření pesticidů během těchto činností.

2.4.5 Použití

2.4.5.1 Aplikační dávka

Strojní zařízení musí být vybaveno prostředkem pro snadné, přesné a spolehlivé nastavení aplikační dávky.

2.4.5.2 Distribuce a depozice

Strojní zařízení musí být navrženo a konstruováno tak, aby byla zajištěna rovnoměrná distribuce a homogenní depozice pesticidů na cílových plochách a aby byly minimalizovány ztráty na jiných než cílových plochách.

Je zapotřebí předcházet ztrátám při zastavení funkce aplikace pesticidů.

2.4.6 Údržba

2.4.6.1 Čištění

Strojní zařízení musí být navrženo a konstruováno tak, aby bylo usnadněno jeho čištění, zejména čištění nádrže.

2.4.6.2 Servis

Strojní zařízení musí být navrženo a konstruováno tak, aby byla usnadněna výměna opotřebovaných dílů. Musí být možné připojit ke strojímu zařízení nezbytné měřiče za účelem kontroly jeho správného fungování.

2.4.7 Značení

2.4.7.1 Trysky

Trysky musí být označeny tak, aby bylo možné identifikovat jejich typ a velikost přímo nebo z informací uvedených v pokynech.

2.4.7.2 Filtry

Filtry a síta musí být označeny tak, aby bylo možné identifikovat jejich typ a velikost ok přímo nebo z informací uvedených v pokynech.

2.4.8 Pokyny

Pokyny musí obsahovat tyto údaje:

a) opatření, která je nutné přijmout při plnění, vyprazdňování a čištění, aby se předešlo znečištění životního prostředí;

b) podmínky používání a příslušná příprava a úpravy s cílem zajistit rovnoměrnou distribuci a homogenní depozici pesticidů, aby se předešlo ztrátám;

c) typ a velikost trysek;

d) typ a velikost ok sít a filtrů;

e) četnost ověřování a kritéria pro výměnu trysek, sít a filtrů;

f) omezení používání konkrétních pesticidů;

g) připojení a používání speciálního zařízení či příslušenství;

h) kontroly, které je nutné na strojním zařízení provádět, v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice [...]”²⁹.

Článek 2

Provedení

1. Členské státy přijmou a zveřejní právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do [DATUM...]. Neprodleně sdělí Komisi jejich znění.
Budou tyto předpisy používat od [DATUM...].
Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.
2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice, a předloží jí tabulku ukazující, jak přijatá vnitrostátní ustanovení odpovídají ustanovením této směrnice.

Článek 3

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady [...] ze dne [...], kterou se stanoví rámec pro akce Společenství k dosažení udržitelného využívání pesticidů – Úř. věst. L [...] [...], s.[...].

Článek 4

Určení

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne [...].

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*